

درس پنجم، جلسه اول

فعالیت اول: جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

دعا، نماز، آسمان، باایمان، پدر و مادرم، روز، می دانی، سپاس و ستایش، شنوا

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	سَمَاء	آسمان	۶	ذُرِّيَّةٌ	فرزند، نسل
۲	حَمْدٌ	سپاس و ستایش	۷	دُعَاءٌ	دعا، درخواست
۳	سَمِيعٌ	شنوا	۸	يَوْمٌ	روز
۴	مُقِيمٌ	برپاکننده	۹	وَالِدِيَّ	پدر و مادرم
۵	صَلَاةٌ	نماز	۱۰	مُؤْمِنٍ	مؤمن، با ایمان

فعالیت دوم: این ترکیب ها و عبارت های قرآنی را معنا کنید.

۱. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ: سپاس و ستایش برای خداست.

۲. سَمِيعُ الدُّعَاءِ: شنونده ی دعا

۳. مُقِيمُ الصَّلَاةِ: برپا کننده ی نماز

۴. لِوَالِدِيَّ: پدر و مادرم را

۵. لِلْمُؤْمِنِينَ: مؤمنان را

۶. مِنْ ذُرِّيَّتِي: از نسل (فرزندان) من

۷. فِي السَّمَاءِ: در آسمان

انسی با قرآن: ترجمه این عبارت های قرآنی از سوره ابراهیم را کامل کنید.

۱. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ:

سپاس و ستایش برای خدایی است که بخشید به من در کهنسالی اسماعیل و اسحاق را.

۲. اِنْ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ: قطعاً پروردگار من شنونده ی دعا است.

۳. رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي^۱: پروردگارا قرار بده مرا برپاکننده ی نماز و نیز فرزندان مرا.

۴. رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ: پروردگارا و بپذیر دعای من را.

۵. رَبَّنَا اغْفِرْ لِي^۲ وَلِوَالِدَيَّ^۳ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ:

پروردگارا بیامرز مرا و پدر و مادرم را و مؤمنان را روزی که برپا می شود حساب (روز قیامت).

نکات:

۱. کلمه «ذُرِّيَّةً» به دو معنای «فرزند» یا «نسل» بکار می رود که عموماً به صورت اسم جمع یعنی «نسل» یا «فرزندان» معنا می کنیم، اما توجه داشته باشید اگر دانش آموزان آن را به صورت «از فرزند من» معنا کنند، غلط محسوب نمی شود.

۲. حرف «لِ» در ترکیب «لِي» در تمام موارد به معنای «را» می باشد، نه به معنای «برای».

۳. ترکیب «وَالِدَيَّ» در واقع «وَالِدَيْنِ» و به معنای «پدر و مادر» بوده که به دلیل اضافه شدن به ضمیر «ی» حرف «ن» حذف شده است و پس از ادغام، این مضاف و مضاف الیه به صورت «وَالِدَيَّ»؛ یعنی «پدر و مادرم» درآمده

است.

درس پنجم، جلسه دوم

فعالیت اول: جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بیاورید.

بندگان، افراد با تقوا، چشمه ها، بهشت ها، کیفر

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
چشمه ها، جمع عین	عُيُون	۴	بندگان، جمع عِبَد	عِبَاد	۱
عذاب، کیفر	عَذَاب	۵	افراد با تقوا	مُتَّقِينَ	۲
دردناک	أَلِيم	۶	بهشت ها، جمع جَنَّة	جَنَّات	۳

فعالیت دوم: این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱. اِنَّ عِبَادِي: قطعاً بندگان من

۲. اِنَّ الْمُتَّقِينَ: قطعاً افراد با تقوا

۳. فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ: در بهشت ها و چشمه ها

۴. الْعَذَابُ الْأَلِيمُ: عذاب دردناک

فعالیت سوم: جدول را مانند نمونه کامل کنید.

مفرد	معنا	جمع	معنا
جَنَّةٌ	بهشت، باغ	جَنَّات	بهشت ها، باغ ها
آيَةٌ	نشانه، آیه	آيَات	نشانه ها، آیات
ثَمَرَةٌ	میوه	ثَمَرَات	میوه ها
مُؤْمِنَةٌ	زن مؤمن	مُؤْمِنَات	زنان مؤمن

نتیجه می گیریم: معمولاً کلماتی که آخر آنها (ة) است، پس از حذف (ة) و اضافه کردن (ات) جمع بسته می شوند.

انس با قرآن: ترجمه این عبارات قرآنی را کامل کنید و شماره آیه مربوطه را مقابل آن بنویسید.

۱. اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ:

حجر / ۴۵

قطعاً افراد باتقوا (پرهیزکاران) در بهشت ها و چشمه سارها هستند.

حجر / ۴۶

۲. ادْخُلُوها بِسَلَامٍ ءَامِنِينَ: داخل آن شوید با سلامتی و امنیت.

نحل / ۳

۳. خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ: خلق کرد آسمان ها و زمین را به درستی.

نکته:

۱. کلمه «الحَقِّ» را می توانیم به دو صورت «حق» و «درستی» معنا کرد.